

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Pred zasedanjem Sveta Društva narodov.

V letih po vojni je bila javnost vsako leto parkrat opozorjena na žitje in bitje manjšin. Zgodilo se je to vedno pred zasedanjem Društva narodov, Sveta Društva narodov, medparlamentarne unije in pred ali po manjšinskih kongresih. Pravega odmeva ne najde manjšinsko vprašanje v javnosti, četudi je činitelj svetskega miru. Le v onih večinskih narodih, ki imajo mnogoštevilne, visoko kulturne, bogate manjšine v tujih državah, odzove postopanje s soplemenjaki živahen odziv in rezek odmev. Od kar je nemški zunanji minister dr. Stresemann stavil tajništvu Društva narodov predlog, da se stavi manjšinsko vprašanje na dnevni red marčnega zasedanja Sveta Društva narodov, ki se vrši v teh dneh, se zanimanje za manjšine ni poglelo, zakaj delovanje Društva narodov v manjšinskem pogledu ne zadovoljuje ne manjšine in ne večine. Svet Društva narodov je doslej še vsako tekočo sporno manjšinsko vprašanje odložil z dnevnega reda in dal obtoženi državi možnost, da je napravila iz pritožbe brezpredmetno zadevo in da je na manjšino pritisnila še bolj.

Društvo narodov se ne more izogniti nadzorstvu nad manjšinskim varstvom, ker mora čuvati nad mirovnimi pogodbami, ki — nekatere — vsebujejo tozadevne določbe, ki so sestavni del mirovnih pogodb. Ravno v tem je velika težkoča, ker te določbe ne vsebujejo vse mirovne pogodbe in tudi ne obvezujejo vse države. Vezane so na določbe o varstvu manjšin samo nove nastale ali v manjšem obsegu obnovljene države v Srednji Evropi. Niti pakt Društva narodov ne obvezuje vseh članov, da varujejo manjšine, ampak samo nalaga Svetu, da čuva nad tozadevnimi manjšinskimi pogodbami. Vendar manjšine niso, samo v Avstriji, Jugoslaviji, Poljski, Nemčiji, Češkoslovaški, Madžarski in Romunski, temveč tudi v mnogih drugih državah. Nemčija ima zelo skeleče manjšinsko vprašanje južnotirolsko v Italiji. V isti državi živi tudi najmočnejša jugoslovanska manjšina. Če hoče Društvo narodov v polni meri izvrševati svojo nalogo, mora gledati tudi na manjšine v onih državah, ki po pogodbah niso vezane na varstvo manjšin; zdaj izgleda, da rabijo nadzorstvo samo nekatere države, kot kazni, kot omejitve svobodnega notranjega razvoja po velesilah. Manjšinsko varstvo mora biti postavljeno na enotno podlagi pod avtoriteto enotnega najvišjega pravnega zakona, izvirajočega iz ljudskih pravic vseh narodov.

Pozdravljamo dr. Stresemannov korak pri Društvu narodov, ali zdi se nam, da prihaja Nemčija nekoliko pozno. Že v stari Nemčiji bi morala biti manjšinska politika nekoliko drugačna. Bivša Nemčija je podpirala društvo Ostmarkverein, ki je imelo namen, da v slučajih ali tudi nasilno razlasti poljsko imetje na Poznanskem in ga privede v nemške roke. Kako daleč je šlo sovražstvo do Poljakov, kažejo razne pravde napram poljskim staršem, ki so pustili preko vladnega ukaza poučevati doma svoje otroke v maternem jeziku. Na enak način je postopala Nemčija z dansko in lužiškosrbsko manjšino. Vsi poizkusi, da bi vlada spremenila svojo manjšinsko politiko, so ostali brezuspešni. Vsi državniki so zasledovali isti cilj: germanizacija manjšin; ob pričetku vojne je Bethmann-Hollweg celo izjavil, da pomeni vojna boj med germanstvom in slovanstvom. Niti po vojni Nemci niso spremenili svoje manjšinske politike. Lep zgled nam nudijo lužiški Srbi. In

v novejšem času se odbije vsaka vloga, prošnja ali zahteva poljske manjšine z utemeljitvijo, dokler poljska vlada z nemško manjšino tako krivično postopa, tako dolgo je vse zastoj. Na vrnjenih aktih je najti označbo: „Nesramnost!“, ali: „Dokler se v sedanji republiki Poljski živeti Nemci s strani vlade in merodajnih političnih strank stalno zatirajo, tako dolgo odklanjam vse, kar bi bilo v smislu došle vloge.“ Kako grdo izigravanje manjšin! Nemčija bi imela v Zenevi dosti lažje stališče, če bi mogla pokazati vsaj en slučaj, da je rešila manjšinsko vprašanje po željah manjšine in v skladu s sklepi manjšinskih kongresov.

Svoje predloge je stavil tudi kanadski delegat Dandurand. Pravi, da bi se imele vse manjšinske prošnje poslati najprej lastni vladi s prošnjo, da jo vrne generalnemu tajništvu Društva narodov v 30. dneh, če bi vlada ne smatrala za umestno, da bi neposredno odgovorila prosilcem. Dalje naj bi prvo proučavanje pritožbe ne prevzel več v roke poseben odbor treh članov Sveta, temveč naj bi vsi člani Sveta sestavili poseben odbor, ki bi neodvisno od Sveta Društva narodov imel svoje seje. Dandurand navaja, da so po postopku, ki je bil sprejet l. 1926, prošnje enostavno obležale in da tajništvo niti ni obveščalo prosilcev o rešitvi prošnje. Ta postopek ni zadovoljil manjšin in napravil vtis, da se manjšin ne poslušajo in da so postale žrtev nedelavnosti ali brezbriznosti Sveta. Društvo narodov pa je prevzelo nalogo, da uveljavi manjšinske pravice.

Misel, da bi se sestavil poseben nadzorstveni odbor, pridobiva vedno več privrženec. Državniki uvidevajo, da bi služilo točno začrtano, mednarodno priznano manjšinsko pravo ohraniti miru. Dandanes zanima manjšinsko pravo tudi že države, ki v svojih mejah nimajo manjšin. In če Društvo narodov noče izgubiti na svojem vplivu, bo moralo vgrizniti v kislno jabolko.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Razen pohoda Heimwehra in Schutzbunda 24. febr. na Dunaju, v soc. dem. trdnjavi, ki sta potekla mirno in klaverno, in da je parlament odklonil predlog, da bi se dala brezposelnim še izredna podpora radi hude zime, se v naši državi v zadnjem času ni pripetilo posebnega. — Uradniki so se pričeli zopet oglašati. Razpravljali so o svojem stališču k reformi najemniškega prava. Tozadevno obstojajo razni predlogi: da morajo dobiti n. pr. odškodnino, če se najemnina zviša na 2000-kratno mirovno, da morajo določbe o odpovedi estati nespremenjene itd. Poslali so tudi vladi dopis, v katerem pravijo, da bo sedaj za nje denar na razpolago, ker dobi država zunanje posojilo. Obstojajo nadalje na zahtevi po valorizaciji, po 13. mesečni plači in jim ni po volji, da se izgovarja vlada yedno na finančni položaj. Tedaj mora priti vsak odvišni groš uradnikom v prid! — Dne 19. t. m. stopi med Avstrijo in Jugoslavijo v veljavo pogodba o medsebojni pravni pomoči. Pogodba zagotavlja obojestranskim državljanom pravno zaščito, jih oprošča obveznosti jamstva za razpravne stroške in jim nudi ugodnost pravice revnih. Pogodba ureja dalje pravno pomoč vključno izvršilne pravne pomoči, dalje postopanje v zapuščinskih in oskrbninskih zadevah, overovljenje listin, bodisi javnih ali oblastveno in notarijelo overovljenih zasebnih listin, ter medsebojno izročitev konkurznega premoženja in končno razna vprašanja v kazenskem postopanju.

Inozemstvo:

Manjšinsko. Romunski zunanji minister Minorescu je izjavil novinarjem, da je namen današnje romunske vlade, spraviti manjšinsko vprašanje v najkrajšem času s sveta. Narodne manjšine bodo popolnoma enakopravne z ostalimi romunskimi državljani. — Dr. Wilfan, predsednik kongresa narodnih manjšin, potuje začasno po srednjeevropskih prestolicah, da obvesti službene in neslužbene kroge o dosežanju delu kongresa narodnih manjšin in o njegovem delovnem programu v zvezi z delom Društva narodov in ostalimi mednarodnimi organizacijami. Vedeti pa hoče tudi, kako stališče zavzemajo ti krogi napram manjšinskemu vprašanju. Novinarjem je v Parizu izjavil, da so manjšinski kongresi popolnoma mirotvorni, ker streme edino za tem, da bi se manjšinam ustvarili pogoji svobodnega, kulturnega in nacionalnega življenja v obstoječih mejah evropskih držav. Vprašanje narodnosti ne sme biti v Evropi več povod za vojne. Mirovne pogodbe so v glavnem ustvarile načelo narodnosti in vse imajo svoje nacionalne države. Zato je treba rešiti problem evropskih manjšin na ta način, da ne bo ovira boljšemu gospodarskemu in političnemu delovanju med evropskimi narodi. Manjšine morajo biti vsekakor lojalne napram državi, v kateri žive in edino potom lojalnih odnošajev se more med manjšino in večino priti do miroljubne in za ljudski napredek koristne rešitve tega kočljivega vprašanja. — Doznava se, da Zaleski svoj predlog, da še veljavne pogodbe o manjšinah enakomerno razširijo na vse države Društva narodov, ne bo predložil kot izgotovljen poljski predlog, ker je bil v Franciji in Angliji sprejet hladno. Smatra se, da se Poljska temu odreče tem lažje, ker tudi Nemčija z oziroma na stališče zapadnih držav ne bo vztrajala na svojem predlogu, ki ga je napovedala na zadnjem zasedanju Sveta Društva narodov.

Tajna francosko-belgijska obrambna pogodba. Holandski listi so prinesli poročila o neki tajni pogodbi, ki baje obstoja med Francijo in Belgijo. Po tej pogodbi sta se Francija in Belgija obvezali, da bosta vedno skupno nastopali v slučaju kakih zapletljajev z Nemčijo, Holandsko, Italijo in Španijo. Pogodba določa, da da Francija v slučaju spora z eno izmed omejenih držav Belgiji na razpolago najmanj 1.200.000 vojakov, Belgija pa Franciji 600.000. Nobena izmed pogodbenic ne bo sklepala posebnega miru. Listi sodijo, da je pogodba v prvi vrsti naperjena proti Nemčiji in proti Italiji. Pogodba je sklenjena zaenkrat za dobo 25 let in se sama po sebi podaljša, če bi v zadnjem letu ne bila odpovedana. — Belgijski tisk pravi, da gre tu za nerodno potvorbo. Francoski, da je listina ponarejena, ker bi locarnska pogodba avtomatično zagotovila pri vsakem nemškem napadu ob Renu Franciji in Belgiji pomoč Anglije in Italije. Nemčija bo še prej, predno stori kake korake, izvršila poizvedbe o podrobnosti te pogodbe.

Nemčija. Nemška vlada je že dalj časa v stalni krizi, ki postaja še posebno občutna zlasti sedaj, ko se rešujejo za Nemčijo življensko važna vprašanja, kakor je vprašanje nemških reparacij, vprašanje narodnih manjšin in uređitev odnošajev s sosedi. Več mesecev trajajoča pogajanja za sestavo široke koalicije so končala radi odpora centruma brezuspešno. V nemških političnih krogih, ki se zavedajo težke krize, se pojavljajo sedaj razni načrti za ozdravitev notranjepolitičnih razmer. Značilen je namen mlajših politikov iz vseh strank, ki se nameravajo združiti v novo državno stranko,

ki naj bi prenehala s sedanjimi medstrankarskimi boji ter docela se posvečala interesom države. Zatrijuje se, da podpira to stremljenje tudi zunanji minister dr. Stresemann, ki ima baš zaradi nevzdržnih razmer najtežje stališče v zunanji politiki. Začelo se je govoriti tudi o uvedbi nekake diktature. Iz Pariza prihajajo vesti, da bo razvoj reparacijskega vprašanja, o katerem odloča sedaj komisija strokovnjakov v Parizu, prisilil Nemčijo k odločnim korakom. Tudi parlamentarne razmere postajajo v Nemčiji od dne do dne bolj nevzdržne. Zunanji minister dr. Stresemann je te dni na seji nemške ljudske stranke odkrito povedal, da je nemški parlamentarizem v krizi in da je samo še podoba parlamentarnega sistema. Če v kratkem ne bo prišlo do preokreta, bo treba misliti o ustavnih reformah.

DOMAČE NOVICE

Vse gg. poverjenike Družbe sv. Mohorja na Koroškem prav vljudno prosimo, da pošljejo po zaključitvi nabiranja udov za letošnji književni dar brez izjeme vse nabiralne pole Družbi sv. Mohorja v Celovcu v svrhu kontrole. Udnino je po sklepu odposlati po nabiralni polji priloženi položnici dunajskega poštohranilničnega urada D-160.150 (Družba sv. Mohorja, tiskarna, Čelje).

Dobri vas. (Shod.) Dne 10. t. m. popoldne po blagoslovu se vrši pri nas javen shod. Vsled tega se vrši skioptično predavanje nedeljo navrh, to je 17. t. m.

Podlublje. (Razno.) Skrit je naš kraj in le malokdaj je slišati kaj o nas. Naokrog smo obdani s skalovjem in visokimi gorami in le redkokdaj prisije pozimi k nam solnce. Zato pa gre skozi vas vsako nedeljo na stotine izletnikov, ki gredo s smučmi in sankami proti Ljubelju in nazaj. — Vozniki imajo letos manj zaslužka kot pred leti, ker ni bilo sekanega toliko lesa. — Odkar pripadamo k občini Borovlje, smo s trgom še tesneje zvezani in ni čuda, da nas novice iz Borovelj posebno zanimajo. Še ni dolgo tega, odkar se je prišlo pri občini na sled poneverbam občinskega tajnika in že smo slišali drugo zanimivo novico. Pred kratkim je iz Borovelj izginil blaginik soc. dem. organizacije „Šurši“ Oman. Nihče ni vedel, kam ga je veter odnesel. Toda čez 8 dni je zopet prišel in par dni nihče ni prav vedel, kaj vse to pomeni. Sedaj se pa že jasni: Šurši je sicer tu, a denarja nikjer. Govori se, da manjka menda okoli 5000 S. Mi tega skoraj ne moremo verjeti in smo zelo radovedni, kako bo stvar potekla in kaj porečejo k temu odgovorni činitelji.

Bilčovs. (Zborovanje.) Za dne 24. t. m. je bil sklican v gostilni pri Miklavžu javen shod naše stranke. Razglasili so, da nastopita oba naša gg. deželna poslance. Žal pa je bil poslanec čg. župnik Starc zadržan, da ni mogel dospeti k nam. Zato pa nam je naš poslanec g. dr. Petek v daljšem in jedernatem govoru podal sliko o našem stanju, o bojih za našo avtonomijo ter nje velikem pomenu za naš socijalni, gospodarski in politični napredek. Marsikomu je šele na tem zborovanju postalo jasno, čemu pravzaprav naš boj, zakaj se potegujemo in

čemu gremo tudi v volilni boj za naše poslance. Politika in gospodarstvo, to sta dve točki, od katerih zavisi naš obstoj sploh. Dobro vodstvo politike dovede države in narode do dobrega gospodarskega stanja. Isto velja tudi za nas kot manjšino na Koroškem. Bolj ko se bomo politično povzpeli, več bomo na političnem polju dosegli, tem večji bo tudi naš gospodarski procvit, in tedaj šele bo koroški Slovenec užival v domači deželi, kakor tudi zunaj nje, ugled, ki mu gre. G. poslancu za njegova izvajanja in trud priskrben zahvala!

Vovbre. Ko od drugod poročajo o veselih ženitovanjih, igrah itd., moramo mi poročati samo o politiki. Saj pri nas in v okolici je gnezdo politike in naši politiki so znani daleč po svetu. Ko je 25. in 26. januarja zapadel debel sneg, so v Vovbrah napovedali zborovanje v gostilni Speck, kjer je nastopil kot glavni govornik gostilničar sam. Govoril je, da v sedanjem času kmetom zelo slaba prede; če si kmet v nedeljo kupi škodelico čaja, cel teden pogreša tiste groše. Čudili smo se, da so se Hudikrajčani odzvali vabilu v dobri nadi, da bodo slišali kaj pametnega. Varali so se. Hudikrajčanom, ki imajo še kaj v žepu in v hramu, pa tudi še kaj drugega in ne samo nemščino in pezdece na oknih kakor v Vovbrah, še ne škriplje tako silno. Ko so v meter debelem snegu prigazili tri ure daleč, so bili utrujeni. Privočili so sebi in tudi drugim par škafov čaja in vina. Iz hvalečnosti za to pa so Vovbrjani Hudikrajčane hudo pretepli in znani šaljivec je moral iskati zdravniško in sodnijsko pomoč.

Hudi kraj. (Posestno stanje.) Ne samo Hudi kraj, temveč tudi hud mrz in hudl časi. Brezposelnost in slab zaslužek so prikazni nove moderne dobe. Ne samo Rožna dolina, tudi Hudi kraj je bil kraj petja: od hiše do hiše, od hriba do hriba se je nekoč razlegala lepa domača slovenska pesem. Vojna je vzela veselo glasove, zadovoljnost srca in poveljna doba nam ponuja nemštvo na zelo zvit način, izpodriva srečo našim domačinom in odpira pot tujcem. V teku 30 let so bile prodane naslednje kmetije: Jamnikova, Hruškarjeva, Kirnikova, Vresenjakova, Črnčeva, vse okrog 100 birnov posetve. Povsod so živeli srečni in veseli ljudje, danes pa je povsod kak gostač, ki ga naj preskrbujemo sosedji. Posestvo se proda, poslopje propade in ni ga več. Polje se ne obdeluje. Velikaši pa zajce in srne pitaio z našim žitom, ne da bi se dosti brigali za škodo. Takšen je naš položaj.

Želuce. (Mrz.) Kot povsod, seveda je tudi pri nas pritiskal mrz tako silno, kot že dolgo vrsto let sem ne. Kar vžgalo je človeka v lice, če si stopil na prosto, in pod nogami ti je škripalo, kot bi neprijetni mrz radosti vsklikal nad svojo zmago, ko ni obvladal samo nas, ampak celo Evropo. Našteli smo nekaj dni po 30° C pod ničlo in še več. Ni čuda potem, da je nam po blizu 50 let zamrznila celo Drava tako močno, da se je po ledu spravljal les in drugo od ene strani na drugo. Gotovo dogodek, ki se ne pomni zlahka. Tudi vodovod nam je zamrznil, da je bil spodnji del vasi brez vode. Mogoče nas to vsaj pripravi k edinosti, da si nabavimo za vodovod take cevi, ki jih bomo lahko djali globje v zemljo in se s tem izognili takim neprilikam.

Sele. (Plazovi.) Veseli so bili vozniki letošnjega obilnega snega, ker so mogli po lepem sanincu dolgo voziti. Ko pa se je vreme zjužilo, je pokazal sneg, da zna biti tudi nevaren. Na mnogih strminah so se vsuli ogromni in težki plazovi na cesto. V pondeljek 25. febr. je zasul v Tabru tak plaz dva voznika, p. d. Kobovnika in Repovca. Ako bi ne bilo ograje ob cesti, bi ju vrglo v potok. K sreči je Lussner takoj zapazil njun neprijetni položaj in ju rešil gotove smrti. Dan navrh se je še hujše primerilo neumornemu vozniku Tomažu Travniku, p. d. Hajnžiču. Na povratku iz Borovelj ga v Kotlah nenadoma zagrabi plaz in ga vrže v globoki in deroči potok, ki ga nese naprej. Vendar se je mož rešil iz potoka, kako, sam ne ve natanko. Še le zunaj zapazi, da ima roko zlomljeno. Vendar je čudno in velika sreča v nesreči, da je še ostal živ. Podal se je v celovško bolnico. Želimo mu, da kmalu in popolnoma ozdravi!

Bilčovs. Žalni dan za naše žrtve, katere je iz naše župnije zahtevala svetovna vojna, smo obhajali dne 24. t. m. Razvrstil se je dolg in lep spreved po vasi, s šolsko mladino in učitelji na čelu. Lepo so nastopili tudi bivši vojaki pod vodstvom g. župana iz Zg. Vesce. Spreved je krasil tudi nastop požarne brambe Bilčovs — Velinja vas. Po cerkvenem obredu na pokopališču so zapeli naši pevci prav ganljivo žalostinko v proslavo padlim. Vsem pa, ki spe na tuji zemlji, kličemo: Slava njihovemu spominu!

Št. Jakob v Rožu. (Žalni dan.) Šentjakobska župnija je letos že drugič izkazala čast našim padlim vojakom. Maše so se udeležile vse tri požarne brambe polnoštevilno. G. kaplan je govoril o življenju zvestega vojaka in o žalostnem položaju ujetnikov. Svečanost se je nadaljevala pred spominsko ploščo, kjer so pevci zapeli „Oj Doberdob...“ in godbi zasvirali žalostinki.

Podravlje. (Razno.) V nedeljo dne 10. svečana t. l. se je vršil pri Vosperniku javen shod, ki je docela napolnil navadni zborovalni prostor. Na dnevnem redu je bil referat dež. poslanca g. Starca. V skoraj dveurnem strokovnem, temeljito pripravljenem in podanem govoru je spreten govornik podal vsem navzočim natančen upogled v naše deželno in državno gospodarstvo, v posamezne davčne in razne zavarovalne zadeve, v sedanje stanje evropskih manjšinskih vprašanj posebno našega slovensko-koroškega ter sklenil s pozivom k zvestobi in značajnosti v verskem in narodnem oziru. Nato se je oglašil k besedi blagovavdušen in bojevniško navdahnjen mlad posestnik iz Rožeka, ki je bodril zborovalce k gospodarskemu napredku, bogoljubnemu življenju, npravnosti in treznosti ter k narodnemu čustvovanju in delovanju. — Tudi občni zbor podravlske hranilnice in posojilnice, ki se je neposredno nato vršil, je bil letos vsled posebnega truda načelstva zelo mnogoštevilno obiskan. Predsedoval je predsednik posojilnice g. Oren. Poročilo je podal njen skrbni in vestni tajnik g. Vospernik. Iz njega je bilo razvidno, da zavod napreduje, in da se ga kmetstvo ljudstvo spet vedno bolj oklepa. Čisti dobiček se je do polovice razdelil v razne dobrodelne na-

PODLISTEK

Domovini, s sladkostjo in bridkostjo ljubljani . . .

je posvetil Ksaver Meško knjigo „Na Poljani“, ki je ravnokar izšla v drugi, malo predelani izdaji v založništvu tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Prvič je izšla ta lepa knjiga pred 20 leti v Ljubljani. Knjiga nam riše življenje na Poljani. Tu stoji mogočni kmečki dom Trata. Mogočen dom je to, a brez ljubezni. Zato vse propade. „Propade in umrje slednji dom, v katerem ne poznajo ljubezni. Ker samo ljubezen oživlja.“ (Str. 151.) „Le kjer je ljubezen, je življenje. In kdor hodi skozi življenje brez ljubezni, hodi v temi. Luč življenja je ljubezen.“ (Str. 158.) „Ljubezen oživlja. Ljubezen zmaguje.“ (Str. 155.)

„Kako žalostno je pri nas,“ pravi Tinka, najmlajši otrok Trate. „Vsepovsodi okoli nje je hodila, je dihala z mrzlim, ledenim dihom smrt. Saj kraljuje smrt, kjer ni ljubezni.“ (Str. 154.) Vsi najboljši so zbežali s Trate ali pa pomrli, na Trati pa vse hira in propada. Trata umrje, t. j. propade popolnoma. Pokopljejo jo,

t. j. prodajo na dražbi. A oni, ki so zbežali od nje, jo v poslednjem hipu rešijo, Nande, Vendelin, Vilma, Tinka, Ivan. Izlicitirajo jo na dražbi.

Poleg oseb na Trati srečujemo v povesti še druge osebe: poštnega sela Florijana („pot“ [der Bote] je pač germanizem), mučenico kovačico, oba župnika, starega učitelja in še druge. Kako resnične so besede, ki jih govori župnik Vendelinu, sinu Trate, propalemu študentu:

„To je najžalostnejše v našem narodnem gospodarstvu, da se izgubi toliko talentov v vagabundstvu. In še proslavljajo in s sijajem mučeništva ožarjajo nekateri to nesrečno propalost duš in teles. In najdejo se ljudje, iz najboljšega razumništva, ki odpirajo pri tem zavzeti oči in kriče z navdušenjem: „Nedosežno!“ In velika tolpa brezmiselnih duš kriči za njimi: „Čudovito!“ In bi se vendar moral dvigniti ves narod proti brezvestnemu zastrupljanju najboljših naših duš, naše mladine. — Domovina pa trpi ob tem pomanjkanju in čaka zaman. Kakor njiva razorana je, čakajoča s hrepenenjem delavcev in sejalcev. A teh ni! V brezplodnih sanjarijah se izgubljaio kipeče mlade moči, drugi v pitju, v blatu nemoralnosti tretji. In vendar bi moral stati dandanes slednji delavec na svojem mestu, z vsemi močmi, od jutra do

večera. Sicer ni rešitve našemu narodu, ki pljuskuje ob njega valovi sovražnih sil od vseh strani.“ (Str. 156, 157.)

„Prepozno je!“ pravi Vendelin. „Nesmisel!“ odgovarja župnik. „Po smrti je prepozno, v življenju nikoli. Le močne volje je treba.“ Delo, gnano od motorja: ljubezen, reši Trato. „Vendelin je upal, odkar je stal sam, neprenehoma v vstajenje Tratino. A ne samo upal je, odločno in resno je delal za domačijo. Zakaj zdaj je umeval veliko skrivnost: Rešitev sveta je v delu, v delu rešitev posameznikov, edino v delu in v trudu rešitev umirajočih in umrlih naših domov. In tako je vzljubil delo.“ (Str. 174.)

Nande je novi gospodar na Trati. Ko ogleduje propalo domačijo, govori poln poguma in zaupanja Tinki, svoji mladi ženi: „Zbudila bo deva dom in živela v njem v ljubezni. Zakaj veruj: Ljubezen zmaguje vse! Ljubezen oživlja! Ljubezen osrečuje!“ Kakor v potrdilo, v blagoslov in v svečano sklepno molitev je zašumelo in zamolilo v vejah stare lipe pred Trato . . . (Str. 176.) — S tem konča knjiga. Zunanja oprema knjige je krasna, tisk brezhiben, papir močan in trpežen. Naroči in beri!

mene, druga polovica je bila prideljena rezervnemu zakladu. S klicom: Narod, z morebitnimi prihranki ne v mesto, ampak v svojo domačo hranilnico, kjer so najbolj varni in kjer zraven tudi še pomagajo pomoči potrebnim posojiljemalcem, zakaj v edinosti je moč, je sklenil predsednik občni zbor. — Ob izredno mnogobrojni udeležbi od blizu in daleč smo zadnji torek meseca svečana zanesli na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku rajno Pižonovo mater v Novi vasi, staro 69 let. Do skoraj dvajset let je vzgledno živela v svojem vdovstvu sama vodeč svoje gospodarstvo. Udano je prenašala trpljenje dolgotrajne boleznii ter zato previdena večkrat s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu izdihnila. Ob smrti so ji prišli nasproti njen rajni mož ter sin in hči. Ob njenem grobu so bridko plakale tri njene vnukinje, ki jim je rajnica bila, ko sta jim pred leti umrla oba roditelja, druga skrbna mati. V mladosti je bila blagopokojna tudi izvrstna cerkvena pevka. Zato so ji cerkveni pevci (moški zbor) pod vodstvom organista V. Mostečnika zapeli pred žalno hišo ter ob grobu dve pretresljivi žalostinki. N. v m. p. — Podravlje so se v zadnjem polstoletju, posebno pa po svetovni vojni zelo spremenile. Skoraj niso več Podrovlé, so že skoraj bolj narobe Chalredöf. Sicer so pa Podrovljanci zlasti v zadnjih letih zelo podjetni: mnogo so popravili, prizidali, povišali, razširili in tudi novih poslopj postavili in še postavljajo. Da bi le blö tujevc kakor včasih še čebrov v majniku! — Mostä pa v Podravljah ni. Ker je pa Drava dobra frava, jim ga pa letos sama naredi. A žal, Matija ga že pobija, a odtažil je tudi tinto v tintniku. Pa ravno zdaj je je pa zmanjkalo. No, je pa dobimo spet!

Iz Podjune. Kaj nam to mar, da se ljudje tam gor v Rožu lepo zmarnvajo, ali drug drugemu povejo ali pa rečejo? Pri nas pa vsi le pravijo, da je nemška pridiga v Pliberku tako nepotrebna, kakor svetilka opoldne na polju. Pa pravijo, da v Velikovcu ni treba zvonov, ker se božja služba itak ne začne ob napovedani uri in da za Slovence v Velikovcu ni več slovenske pridige in za šolarje nič več slovenskega evangelja. Pa pravijo, da bodo v Šmarjeti pri Velikovcu Slovenci in naprednjaki zidali elektriko in da jo bodo plačali sami Slovenci, kakor so plačali zvone. Pa pravijo, da imajo v Št. Štefanu samo izposojenega organista in da učita bivši jugoslovanski gerent in njegov sin Glančnikovega Zepeja in Vovbrjane nemško peti. Pa pravijo, da bodo pravo ime za take slovenske Nemce šele iznašli. Pravijo, da bodo cesto mimo Blata pri Trušnjah prekrstili v Durchschlagstrasse in da bo 5. maja strašno slavje v Velikovcu, ki se ga bosta udeležila tudi Pušl in Durchschlag. Pa pravijo, da se je veliko takih junakov že s samomorom končalo in pravijo, da jih je pekla vest. Kaj pa pravite vi, dragi bralci? (Mi pa pravimo, da tudi pravijo. Op. ur.)

Otok. (Razno.) „K. Tagblatt“ je 26. februarja priobčil velikost cerkva na Koroškem. Pri naši cerkvi je daljava in širina drugačna. Imenovani list pravi, da je otoška cerkev 16 m dolga in 13 m široka. V resnici je daljava cerkve sledeča: v notranjosti od zadnje stene pod korom do prve stopnice, ki vodijo pred veliki oltar, 18 m, do obhajilne mize 23 m 20 cm in do zadnjega zidu za velikim oltarjem 29 m 96 cm. Širina od sprednjih vrat do zadnjih 13 m 33 cm, od stene kapele sv. Jožefa do zvonikovega zida meri 17 m 54 cm. Zakristija tukaj ni všteta, kar spada gotovo tudi k širini cerkve. Presbiterij ima širine 6 m in 75 cm. To je resnični obseg naše cerkve. — V nedeljo dne 24. februarja se je pri nas ustanovila katoliška mladeniška zveza pod nemškim imenom, pri kateri je preko dve tretjini slovenskih mladeničev. Bog daj, da bi bila res katoliška in taka tudi ostala. — Pri nas drugače ni posebnega, razen da se politizira, prepira in klofuta kar po notah. To je pri nas seveda že v navadi. Vse je vprašanje moči: če me ti ne, te bom pa jaz!

Celovec. (Razno.) Na faro Vogrče je bil umeščen g. Blaž Wöfel, župnik na Brdu, in na faro Škofiče g. Alojz Nadrag, provizor istotam. — Dne 23. februarja so zborovali v Celovcu narodni socialisti. Uro prej je 70 komunistov zasedlo zborovalne prostore. Pred otvoritvijo zborovanja je prišlo do pretepa in posredovati je moralo 20 policistov. 2 ranjenca sta morala biti prepeljana v bolnico, 9 pa jih je ostalo v domači oskrbi. Policija je morala dvakrat razbiti pendreke. Pretepači so prevrnili mize, raz-

bili stole in vrče, da ima gostilničar veliko škodo. — Celovške glavne in ljudske šole so pričele, ker je mraz popeljal, zopet z rednim poukom. — Za marčno porotniško zasedanje so bili iz slovenskega ozemlja izžrebani naslednji porotniki: Andrej Rutnik, posestnik v Švarcu, Valentin Ravnik, šolski ravnatelj v pok. v Št. Štefanu na Zili, Jurij Oman, puškar na Dobrovi, Franc Plešivčnik, posestnik v Šmiklavžu pri Rudi, Josip Brandstätter, posestnik v Bistrici na Zili, Feliks Količ, posestnik mlina v Št. Lovrencu pri Škocijanu in Johan Rotar, posestnik v Obrijah pri Galiciji. — Kmečka zveza je imela 23. in 24. februarja v Celovcu svoj letni zbor. Resolucija pozivlja vlado, da na razpolago sredstva za povzdigo domače proizvodnje in organizacijo prodaje. Dalje zahteva cenene kredite za kmetijstvo in zemljiško reformo, da bi se preprečil odtok ljudi v mesta. — Celovski župan je črtal nekatere postavke proračuna. Občinski odbor tega na svoji zadnji seji ni odobril. Vsi govorniki strank so ugotovili, da je sicer treba štediti, ker znaša dolg mesta že 10 milijonov S, vendar župan ni imel zakonite podlage za svoje postopanje, ker sklep ni bil nezakonit in ne prinaša mestu bistvene škode. Predlog, da bi se šolska doklada računala po številu otrok in ne po številu prebivalstva, ni dobil večine. Napravi se nov volilni imenik in se dovoli v to svrho 6000 S. — V tednu pred 22. februarjem se je število podpiranih brezposelnih na Koroškem pomnožilo za 320 na 12.853. Tako visokega števila še nismo doživeli. — Več plazov je pri Reberci zasulo železniško progo Sinča vas—Železna Kapla. Železniški promet je dva dni preteklega tedna med Miklavčevim in Železno Kaplo popolnoma počival. — V Celovcu ni treba več štediti z električnim tokom, ker imajo elektrarne že dosti vode. — V Timenici jo pogorela gostilna in skeden Josefa Herzoga. Zgorelo je vse do tal.

Otož pri Št. Ilju. (Razno.) Komaj imamo v novem letu dva meseca za seboj, pa že imamo povedati nekaj žalostnih in veselih novic. Že ob pričetku januarja je nas po mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, zapustila Hauptmanova mati. Šest tednov navrh je po kratki in mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, nepričakovano zapustila dolino solz Mokrejeva mati. Na pustno nedeljo je pekla še fancote in v četrtek zjutraj se je že preselila od nas za vedno v drugi svet, kamor ji bomo sledili vsi. — Pa tudi zavriskali smo in zapeli, ko se je z vencem na glavi poslavljala pridna Rezika, p. d. Vanževova, od rojstne vasi, da se preseli k svojemu izvoljenemu v Bilčovs, še komaj 20 let stara. Rezika ni šla za modernimi dekleti, si ni vrtinčila lase, ni nosila modernih čevljev, a je kljub temu dobila ženina, pri katerem bo gotovo srečna. Kakršno je bilo tvoje mlado življenje, takšno naj bo tudi zakonsko! Ponos dekleta je poštenost in dostojnost v obleki! Pošteno pa mora biti tudi srce, poleg tega pridne roke in ženinov ne bo manjkalo. Če sedaj srečaš dekle, ne veš, ali je iz mesta ali z dežele, tako so vsevprek oblečene.

Železna Kapla. (Smrt.) Komaj smo pokopali iz solnčnega Lobnika starega Velfla, že zopet nam je naznanil mrtvaški zvon, da je preminula pridna, zavedna in pobožna Metka Sadošek, p. d. Žuharjeva. Neozdravljiva jetika, ki jo je kot strežnica našla od sorodnice, je napravila konec njenemu mlademu in vzornemu življenju. Kljub slabemu vremenu je spremljalo k zadnjemu počitku drago Metko veliko ljudstva in pevski zbor je ob odprtem grobu zapel zadnjo poslovilno pesem. Draga Metka, na svidenie nad zvezdami!

DRUŠTVENI VESTNIK

Korošec.

Živel je med nami nekoč pesnik-pastir. Vedno je bil dobre volje. Pasel je ovce in svoje pesmi vrezaval v bukova debla, v dolini pa zabaval vas in jezil dekleta. Še danes ga pomni rod in poje nevede njegove pesmi. Drugje v dolini, obdani z gorami od treh strani, pojejo pesmi, par sto let stare, nikjer zapisane; krasno je besedilo in poskočen napev, četudi jih pojejo v cerkvi. Pa ona v coklcah in kratkih jankcah, katere na sicer že znamo.

Neverjetno duševno bogastvo je v našem rodu. Pripoveduje o Zali, rožanskem dekletu, ki je našla po petletnem ujetništvu zopet pot domov k materi in — Mirku. Vsa grozota tur-

ških bojev in poturčenih janičarjev je našla izraza v nebroj pripovedkah. Odtis turških kopit v cerkvenih tleh, taborišča ubogih kmetov po gorah, divjanje turških čet, o vsem tem pripoveduje narod še danes in najpriljubljena mu je še vedno naša igra o „Zali“. Boljši je tradicija v ljudstvu od še tako premetene nadarjenosti različnih zgodovinarjev.

V Rožu zopet je nekoč razsajal vrag, ker ga ljudstvo ni poslušalo, in nametal v dolino pol gore. Danes pa zopet diči to skalovje mična kapelica. Na Zili pa pripoveduje stara mati o Dobraču: Ta gora še ni mirna. Še vre v njej in ko bo ljudstvo hotelo zapustiti Boga in domačijo, se bo podrl drugič in Zila bo poplavela celo dolino.

Pripovedke so to, a v njih nakopičenega bogastva. Pa pravijo, da smo zabiti. Že davno prej smo mi vedeli in slutili stoletja bodočnosti.

Še nekaj. Kako pride to, da je značaj našega ljudstva tako odkrit, preprost? Prosto-dušno ti bo povedal Rožan, da je rad vesel in da se tudi glažka ne brani. Zilan ti bo zaupal svoje skrivnosti in Podjunčan odkrito povedal svoje mnenje, četudi ti ni prav. Veste, to je bela barva, preprostost! Kako, da se Zilanu v tujini toži po domu? Zakaj je Rožan tako zaljubljen v svoj rožni del in svoje dečle? Zakaj Podjunčan tako vezan na svojo zemljo in kajžico tam pri Šmihelu? No, to je rudeča barva, ta ljubezen. Seveda, saj smo Korošci in je koroška barva belo-rudeča. Zakaj pa v nas to stremljenje po miru in slogi v deželi, zakaj upanje v lepše čase? „Blau ist die Hoffnung,“ pravi nemška pesem.

Nagrada. Ker prihajajo na naš poziv še vedno naše narodne pesmi — med njimi par prav originalnih, je Zveza prisiljena podaljšati rok za vpošiljatve do velike noči. Obenem pa zviša nagrade: 1. nagrada 15 šilingov v denarju, 2. nagrada dve knjigi po lastni izbiri iz naše knjižnice, 3. nagrada polletno brezplačno pošiljanje našega lista, za najboljše prispevke. Ne smejo pa pesmi biti že priobčene.

Društvene prireditve. Bralno društvo v Škocijanu ima v nedeljo dne 10. t. m. po božji službi v župnišču v bralni sobi svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. — V nedeljo 10. t. m. ob pol 8. zvečer je v Št. Janžu v Rožu pri Tišlarju društven sestanek s skoptičnim predavanjem. — V nedeljo navrh, dne 17. t. m. se vrši po blagoslovu občni zbor izobr. društva „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni v župnišču. — Na praznik sv. Jožefa prirede melviške tečajnice razstavo svojih kuharskih izdelkov iz kuharsko-gospodinjanskega tečaja. Razstava traja od osme ure zjutraj do pete ure zvečer ter so razstavljeni predmeti v prid tečaju na prodaj. Ob tretji uri popoldne je nato prireditev s prav peštrim sporedom: Petje, deklamacije, igra „Čašica kave“ in šaljevka „Planšarica“. Vse se vrši v župnišču; pa v narodnih nošah nastopimo, me Zilanke.

Melviče. (Gospodinjisko-kuharski tečaj.) Od 7. februarja dalje se vrši pri nas gospodinjisko kuharski tečaj, ki ga izvrstno vodi gdč. Marija Krištofova. S svojo osebnostjo, potrpežljivostjo in znanjem je tečajnicam tako prirasla k srcu, da bo težka skorajšnja ločitev. Veliko truda in dela ima z dekleti. Ostala jim bo neizbrisno v spominu. In potekel jim bo lepi čas tako hitro, kakor bi trajal samo teden dni. Pravijo, da jim je to najlepši čas življenja. Gdč. voditeljici se dekleta kuharskega tečaja najlepše zahvaljujejo za trud, ki ga je imela z njimi.

Gradec. (Slovanski večer.) Že dolgo gojena želja po medsebojnem poznanju in zblizanju je združila dne 23. februarja vse drobce slovenskega življa Gradca in veliko število prijateljev v dvoranah „Steinfelder“ k skupnemu zabavnemu večeru. Dokaj časa pred začetkom sporeda so bili občirni in okusno v slovanskih narodnih barvah ozaljšani družabni prostori do najbolj skritega kotička zasedeni. Poleg Jugoslovanov so bili po številu najbolj zastopani Čehi, ki imajo v Gradcu v lastnem društvu „Prah“ marljivo torišče narodnega in družabnega življenja. Nadalje graški Slovenci „Čitalničarji“ in „Kresovci“, Ukrajinci, Bolgari in Rusi. Med častnimi gosti je bilo opaziti gg. konzula kr. SHS., Omčikusa, konzula Češkoslovaške dr. Mahača, konzula Braziliije Zilza, predsednika „Čitalnice“ dr. Klasinca, več profesorjev graške univerze in zastopnikov političnih oblasti. Pripravljali odbor, kateremu je načeljeval tajnik češkoslov. konzulata g. Stary,

je z veliko vnamo in požrtvovalnostjo izdelal in pripravil spored, ki je največ pripomogel do tako sijajnega uspeha. Pozdravnemu govoru g. Starega so sledila izvajanja moškega zbora, solistov in koncertne točke. Umetniška dovršenost glasov ter tajni čar in milina slovanskih narodnih pesmi sta želi burna odobravanja. Prav posebno dobro je dopadel krasni bariton g. med. Debeljaka v ruski pesmi „Volga“. Pozna se mu temeljita šola Matičarjev. Oficijelni del večera sta zaključila ukrajinska visokošolca gg. Balyk in Stojkowyč z ukrajinskim narodnim plesom „Zaporožec“. Končno je še omeniti marljivi tamburaški zbor „Slavulj“ pod vodstvom g. Našiča in godbe češkoslov. kolonije v Gradcu pod vodstvom g. Kašperja.

Dunaj. (Nekaj odgovora.) Pisali ste zadnjič o našem krožku. Pravzaprav ni gola resnica, da smo se sramovale govoriti slovenski. Posluževale smo se tuintam nemščine radi nekaterih posebnih izrazov narečja. Zdaj pa ne več. G. Kregar nas je naučil že toliko, da že prav dobro pismeno govorimo. Znamo že tudi dobro čitati in pisati. Če pridemo zopet na Koroško, ne bomo znale samo koroškega slovenskega narečja, temveč tudi pismeno slovenščino. Kar se tiče narodnih noš, bi marsikatera mogoče rada oblekla nošo naše lepe Rožne doline, a je nismo imele na razpolago. — Žal nas je zapustil sedaj g. Černelč, ki je bil med člani in članicami krožka zelo priljubljen. Pogrešali ga bomo tudi pri petju. Sprejmite, Slovenci, najsrčneje pozdrave!

NAŠE KNJIGE

Dr. Michael Opeka: Odrešenje. Sedem govorov o Jezusovem trpljenju. Založila prodajalna Ničman v Ljubljani. Cena 12 Din in poština. Z veseljem opozarjam gg. sobrate na to najnovejšo zbirko našega velikega pridigarja. S svojo klasično in mogočno besedo razvije pred našim duhom najznamenitejše dogodke iz grandiozne žaloigre Kristusovega trpljenja in našega odrešenja. Pri tem pa sega globoko v današnje življenje, biča naše razvade — nesramežljivo modo pri bičanju — naše slabosti in strasti; pohlep po denarju pri izdajstvu Judeževem, omahljivost in strahopetnost pri zatajenju Petrovem itd. Izzveni pa ta mogočna simfonija v klic: „Bodimo hvaležni Kristusu Gospodu za njegovo trpljenje, za naše odrešenje!“

Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala leta 1908 kot letni dar udom molitvenik „**Presv. Srce Jezusovo**“ v 80.000 izvodih. Mnogi so ga z veseljem sprejeli. Ker je 1. izdaja že pošla, je pisatelj o. Janez Pristov D. Z. priredil drugo izdajo, ki jo bo založila in izdala Mohorjeva družba v Celju letos jeseni za l. 1930 kot doplačilo. Mohorjani jo dobé zelo po ceni; vezan izvod z rdečo obrezo stane samo 20 Din, z zlato obrezo pa 28 Din (3 S 50 g); ko boste letos duhovnikom-poverjenikom prinesli udnino za leto 1930, dodajte še 20 Din in dobili boste lep molitvenik, ki ima lepe slike Srca Jezusovega, sestavke v apostolstvu mož, o posvečevanju družin presv. Srcu, na koncu pesmi na čast božjemu Srcu z notami. Vsaka krščanska hiša naj ga naroči.

„**Najlepši pozdrav in najlepša prošnja najboljši materi.**“ Spisal J. M. Seigerschmied, župnik, Naklo, Gorenjsko, kjer se knjiga tudi dobi. To so naše najnovejše šmarnice. Razlaga češčenemarije. Branja so kratka, res poljudna, in uredijo mnogo zelo lepih, večinoma še malo znanih zgledov. Ne samo za branja v maju, tudi za pridige nudi knjižica zelo mnogo. Izšla je v obliki brošure, ne molitvenika, da je cena nižja. Bratje, segajte po njej!

Sveta čistost. Kateheze o šesti božji zapovedi za razne skupine šolske mladine. Založila prodajalna K. T. D. Ničman v Ljubljani. Cena 5 Din in pošta. Najagilnejši član in odbornik „Društva slov. katehetov“ g. katehet in kons. svetnik A. Čadež je v letošnji „Vzajemnosti“ priobčeval serijo člankov o najtežjem predmetu katehiziranja, o šesti zapovedi. Zdaj so izšle te res vzorne kateheze v posebni, 56 strani broječi brošurici. Ker bodo gg. katehetom zelo dobro služile, jih kar najtopleje priporočamo.

Kdor svoj narod zataji, greši zoper 4., 5. in 8. božjo zapoved!

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Na Kitajskem vlada štrašanska lakota in je več sto rodbin iz obupa izvršilo samomor. Za eno samo kosilo se lahko kupi obširno posestvo. Zaklana je že vsa živila. Nobenega žita ni več. Prebivalci meljejo posušeno travo in kuhajo iz nje sok. — Pri mestu Jokosaka na Japonskem se je pripetila strahovita železniška nesreča. Trčila sta skupaj dva brzovlaka, ki sta vozila z vso naglico. Takoj po nesreči je nastal požar, ki je upepelil 11 železniških voz. Ubitih je bilo 11 potnikov in 27 ranjenih. — Na Francoskem je eksplodirala tvornica dinamita. Pod ruševinami tovarne je ostalo 5 delavcev mrtvih. — Jugoslovanska vlada namerava uvesti v uradnem poslovanju izključno latinico in takozvano ekavsko narečje srbohrvatskega jezika. — Spomladi bodo pričeli graditi med ameriško in angleško oba plavajoča pristanišča za pristajanje letal in zrakoplovov. Polet iz Amerike v Evropo bo trajal 34 ur. — V Budimpešti je bilo aretiranih 60 komunistov, ki so pripravljali prevrat. Imeli so že tajno radio-postajo s kratkimi valovi. — Pretekli teden je pritisnil nov val mraza. V nekaterih krajih Nemčije je bilo 26 stopinj mraza, v Inomostu sneg, na Madžarskem in v Jugoslaviji toliko snega, da je v njem obtičal več vlakov. Dunajski brzovlak je imel 1. t. m. 9 ur zamude. — V ameriških državah Texas, Arkansas in Missisipi je razsajal strašen vihar, ki je ubil nekaj desetih ljudi in ranil na stotine prebivalcev. Naselbina Duncan s 450 prebivalci je izbrisana s površja. Nekega otroka je piš zajel sredi ceste in ga treščil v 10 m oddaljeno drevo s tako silo, da je obležal na mestu mrtev. Mnogo ljudi je burja odnesla skozi okna. Sledila je ploha, ki je smrdela po petroleju in bencinu. Vihar je namreč odnesel v zrak velike petrolejske in bencinske tanke. Pločevino je burja raztrgala kakor papir, da se je petrolej in bencin v zraku pomešal z dežjem.

RADIO-PROGRAM

Od 8. marca 1929 do 13. marca 1929.

Petek (8. marca). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Gospodinjka ura. 19: Francoščina. 19.30: Iz glasbenega sveta. 20: Pevski solistični večer. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved.

Sobota (9. marca). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Dubrovnik in okolica. Propagandno predavanje za tujski promet v slovenskem, nemškem in češkem jeziku. 19: Nemščina. 19.30: O veroslovju. 20: Slovenska narodna in umetna pesem. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved. 22.1: Sprehod po Evropi.

Nedelja (10. marca). 9.30: Prenos cerkvene glasbe. 10.30: Predavanje iz poljedeljstva. 11: Koncert. 15: Stanje vode in časovna napoved. 15.05: Ljudsko-šolska akademija. 16: Humoristično čtivo. 16.30: Predavanje. 17: Koncert Radio-orkestra. 20: Pevski večer okteta prosv. dr. iz Radovljice. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved.

Ponedeljek (11. marca). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in časovna napoved. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Češčina. 19: Francoščina. 19.30: Zdravniško predavanje. 20: Večer komorne glasbe, izvaja Radio-kvartet. 22: Poročila in časovna napoved.

Torek (12. marca). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Zur Gegenstandtheorie der Persönlichkeit, znanstveno predavanje v nemškem jeziku. 19: Nemščina. 19.30: Antologija slovenske lirike. 20: Drama. — Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved. 22.15: Sprehod po Evropi.

Sreda (13. marca). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Pravljice. 19: Srbohrvaščina. 19.30: Iz rastištva. 20: Prenos opere. 22: Poročila in časovna napoved.

Proda se krava

s tretjim teletom. Več pove **Franjo Nemeč**, p. d. Toplicar na Plešivcu p. Viktring. 33

Prodám turbine

radi opustitve obrata, približno 3 konjske sile (Hochdruck Freistrahlturbine), približno 70m železnih, asfaltiranih cevi (Mannesmannröhren), mlaitnico in slamoreznicu za vodni in ročni pogon ter moderni vetrnik s 6 siti. Vsi stroji so skoraj novi in zelo dobro ohranjeni.

Naslov se izve v upravi lista.

Posojilnica v Hodišah, r. z. z n. z.

vabi na

občni zbor

ki bo v torek dne 12. marca 1928 ob 6. uri zvečer v prostorih posojilnice.

Spored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1929.
3. Volitev odbora in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udežbi vabi

načelstvo.

Smoljevo žganje in olje,

pristen domač pridelek, ima na prodaj **Valentin Kropivnik v Bilčovsu**, p. Feistritz im Rosentale.

Sveče za pobožnost Božje glave, Sveče velikonočne sveče

z znaki ran in žebli,

žgalno olje la, senje, kadilo

priporoča trgovina s svečami

FRANZ SIEBERT, Stauderhaus, Celovec.

VABILO

na

VII. redni letni občni zbor

Zveze koroških zadrug v Celovcu, reg. zadr. z neom. zavezo

ki se bo vršil

v četrtek, dne 14. marta 1929 ob 13. uri v Mohorjevem domu v Celovcu.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Revizijsko-poročilo.
4. Odobrenje rač. zaključka za leto 1928 in razdelitev čistega dobička.
5. Sprememba pravil (§ 30).
6. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

32

Slovenci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!